గొంగళిపురుగు

పురుషోత్తమరావు స్టేషన్‌కు బయల్దేరాడు. గుమ్మం దగ్గరకు రాగానే తుమ్మొచ్చింది. వెంటనే ఆగిపోయాడు.

పురుషోత్తమరావుకు పట్టింపులెక్కువ. బ్రతుకు భయం ఎక్కువ.

లోపలికి వొచ్చి కూర్చోగానే వరుసగా పదిసార్లు తుమ్మాడు.

ఆ రోజు అన్నీ అపశ్రుతులే !

ఉదయం నిద్రలేవగానే తలకి కిటికీ రెక్క కొట్టుకుని బొప్పికట్టింది.

పూజ చేసేటప్పుడు దేవుడికి పూలు పెట్టబోతుంటే అవి జారి కిందపడ్డాయి. కాఫీ కలుపుకుందామనుకుంటే పాలు పిల్లి తాగేసింది. విడిచేసిన బనీను, డ్రాయరు వుతుక్కుందామనుకుంటే చేతుల్లోంచి బట్టల సబ్బు జారి డ్రైనేజి తూములోకి జారిపోయి మళ్లీ దొరకలేదు. ఇస్త్రీ చొక్కా తొడుక్కుంటుంటే రెండు గుండీలు వూడిపోయాయి.

అతను వాళ్లమ్మ కడుపులోనుంచి బమటపడగానే ఏడవటానికి బదులు వో తుమ్ము తుమ్మేసి మెలికలు తిరిగిపోయాడట, అందరినీ కంగారు పెట్టేసాడు.

అప్పటి నుండి అనారోగ్యం తోబుట్టువులా అతన్ని అంటి పెట్టుకునుంది. చిన్నప్పుడు న్యుమోనియా వచ్చింది. ఆరేళ్లప్పుడు టైఫాయిడ్ వచ్చి పీల్చి పిప్పిచేసింది. పదహారేళ్లకు 'హైడ్రోసిల్' వచ్చి అసహ్యంగా అన్పించడంలో ఆపరేషన్ చేయించుకున్నాడు. పాతికేళ్లురాగానే 'టి.బి.' ఎటాక్ అయ్యింది.

ఈ రోగాలకు తోడు మనిషికి అన్నీ భయాలే! అనుమానాలే !

చేతిమీద గడ్డలేని తగ్గకనోతే కాన్సర్ వొచ్చిందేమోనని భయపడి బిగదీసుకుపోతాడు.

వారంరోజులు జ్వరం తగిలితే టైఫాయిడ్ వచ్చి పడిందని మధనపడతాడు. తెల్లవారు ఝాముున దగ్గువొస్తే టి.బి. ఎటాక్ అయ్యిందని తల్లడిల్లిపోతాడు. తల నొప్పి వొస్తే 'బి.పి.' వొచ్చిందని హైరానా. పడతాడు పత్రికల్లో 'ఎయిడ్స్' వ్యాధి గురించి చదివి, తనకు రోగ నిరోధకశక్తి లేదని, తన శరీరంలోని తెల్లకణాలు క్షీణించి పోయాయని బాధపడతాడు.

ఎప్పుడూ ఏవొక టాబ్లెట్స్ మింగుతూ వుంటాడు. డాక్టర్లు చెప్పినవి, చెప్పినివి పుస్తకాలలో చదివినవి కొనుక్కుని స్వంత వైద్యం కూడా మొదలుపెట్టాడు. వొక్కోసారి టాబ్లెట్ వేసుకున్నాక ఎలర్జీ వచ్చినట్లు ఫీలవుతాడు. అశాంతిగా అటూ ఇటూ తిరుగుతూ వుంటాడు.

నైట్‌డ్యూటీ లేనప్పుడు రాత్రిపూట యింట్లోవున్నాడంటే పదిసార్లు నిద్రలేచి తలుపు గడియ వేసుకున్నానో, లేదోనని అనుమానపడి తలుపు దగ్గరకొచ్చి చూస్తుంటాడు.

ఇంత పిరికి మనిషికి పోలీసు కానిస్టేబుల్ ఉద్యోగం ఎలా వొచ్చిందనే అనుమానం రాకపోదు. అంటే పురుషోత్తమరావులందరూ ధైర్యవంతులై వుండాలని రూలెక్కడాలేదు. అలాగని పురుషోత్తమరావు పేరున్న వాళ్ళంతా పిరికివాళ్ళని కాదు.

వోసారి ఆ వూరికి దగ్గర్లో వున్న అడవుల్లో నక్సలైట్లు మకాంవేసారని యస్.పి. గార్కి 'టిప్' అందింది. హుటాహుటిన పోలీసుబృందం ఆ ప్రాంతాన్ని గాలించడం మొదలుపెట్టింది. ఆ బృందంలో మన పురుషోత్తమరావు కూడా వున్నాడు.

అతన్ని తూర్పు దిక్కున వెతకమని ఆర్డరువేసి మరో దిక్కుకి వెళ్ళిపోయాడు యస్.ఐ.

చేతిలో తుపాకి వున్నా ముచ్చెమటలు పోశాయి.

అడుగు ముందుకు వెయ్యాలంటే భయమేసింది.

పక్షుల కూతలు, ఆకుల గలగలలు అతన్ని భయపెట్టాయి. ఏ జంతువన్నా వచ్చి మీద పడుతుందేమోనని వొణికి పోయాడు.

పాడుపడిన దేవాలయం దగ్గరకొచ్చి అక్కడ ఎవ్వరూ లేరని నిర్ధారణ కొచ్చాక స్థిమితంగా కూర్చున్నాడు.

అంతలోనే వొకతను రొప్పుకుంటూ ఆ దేవాలయంలో దూరేడు. అతని చేతిలో కూడా తుపాకి వుంది.

పురుషోత్తమరావు గతుక్కుమన్నాడు అతన్ని చూసి. చలి జ్వరం వొచ్చినట్లు గడ, గడ వొణికి పోయాడు.

చేతిలోనుంచి తుపాకి జారికింద పడింది.

నక్సలైట్ నిబ్బరంగా నవ్వేడు.

మరో క్షణంలో ఏమనుకున్నాడో ఏమో తుపాకి కిందకు దించేశాడు.

"నీలాంటి పిరికి పందలను చంపడం నాకే అవమానం" అనేసి అక్కడ నుంచి మరోవైపుకి వెళ్ళిపోయాడు.

తను ఎప్పుడు చనిపోతాడో తెలియదుగాని, ప్రతిక్షణం చనిపోతూనే వున్నాననుకున్నాడు. పురుషోత్తమరావు. తను న్యాయంగా బ్రతికిన క్షణాలేవో గుర్తుకు రాలేదు. అతనికి.

ఆ సంగతి డిపార్టుమెంటులో ఎవ్వరికీ చెప్పుకోలేదతను.

తుమ్ములు తగ్గాయి.

కలుగులోని ఎలుకలా బయటకురాలేదు. ఇంటి లోపలే అటూ, ఇటూ తిరుగుతూ వుండిపోయాడు.

సూట్‌కేస్ తీసుకుని మంజుల సరాసరి యింట్లోకి వొచ్చింది.

"స్టేషన్‌కు బయల్దేరుదామనుకుంటుంటే నువ్వే వొచ్చేశావు" అన్నాడు పురుషోత్తమరావు ముఖానికి చిరునవ్వు పులుముకుంటూ.

'ఏ స్టేషనుకు? మీ పోలీస్ స్టేషనుకా? రైల్వే స్టేషనుకా?" అంది మంజుల నవ్వుతూ.

"అదిగో బాత్‌రూమ్ అటు పక్కనుంది. ముందు వెళ్ళి స్నానం చేసిరా. తర్వాత తీరిగ్గా కబుర్లు చెప్పుకుందాం!" అన్నాడతను.

సూట్‌కేసులోనుంచి బట్టలు తీసుకుని బాత్‌రూముకు వెళ్ళింది మంజుల.

ఆమె తిరిగొచ్చేసరికి పొగలు కక్కే కాఫీ తయార చేశాడు.

"ఇంకా ఎన్నాళ్ళీ బ్రహ్మచారి బతుకు?" అంది మంజుల కాఫీ కప్పు అందుకుంటూ.

ఆమె వైపు తదేకంగా చూశాడు.

వానలో తడిసిన ఎర్రగులాబీలా వుందామె.

మంజులకు ముప్ఫైయ్యేళ్ళుంటాయి. అందమైన ఆకృతి ఆమెది. కలువల్లాంటి కళ్ళూ,

మందారాల్లాంటి బుగ్గలూ, బరువైన చనుకట్టు, సన్నని నడుము, మొహానికి పౌడరు అద్దుకోకపోయినా కళగానే వుంటుంది.

మంజుల వాళ్ళది, పురుషోత్తమరావు యిల్లు పక్కపక్కనే. చిన్నప్పటి నుంచి కలిసి మెలిసి తిరిగేవాళ్ళు. మంజులతో కలిసి గచ్చకాయలూ, వామనగుంటలూ, చింతపిక్కలు, చెమ్మచెక్కా, జంగిళ్ళమ్మా జంగిళ్ళూ, కాళా గజ్జా కంకాళమ్మ ఆడేవారు. 'పరమ పద సోపాన పటం' ముందు కూర్చుని గంటల కొద్ది కాలక్షేపం చేసేవాళ్ళు. మంజుల ఎప్పుడూ 'నిచ్చెన' వున్న గళ్ళలోకి వచ్చేది పురుషోత్తమరావు మాత్రం ఎప్పుడూ 'పాముల' నోట్లో పడిపోటం చివరిలోకి వెళ్ళేవాడు.

అతనికి ఇరవయ్యేళ్ళు వొచ్చేసరికి మంజులను ప్రేమిస్తున్నానని తెలుసుకున్నాడు.

ఇంట్లో అందరూ ఎడ్లబండి కట్టుకుని పొన్నూరు తిరుణాలకు వెళ్ళారు. కడుపులో నెప్పిగా వుందని మంజుల ఎగ్గొట్టేసింది. పురుషోత్తమరావుకి దుమ్ములోగాని, జనసమ్మర్ధంలోగాని తిరిగితే విపరీతంగా తుమ్ములు వస్తాయి. అతను ఆ వొంకతో వెళ్ళలేదు.

అతను వొంటరిగా యింట్లో వుండటం మాసి గిన్నెలో గారెలుతో సహా వొచ్చి అతని ఒళ్ళోవాలింది.

జబ్బు చేస్తుందేమోనని అనుమానపడుతూనే. ఆ గారెలన్నీ తినేశాడు. అతను తింటూన్నంతసేపు అతని భుజం మీద వాలి ప్రేమగా అతని మొహంలోకి చూస్తూ వుండిపోయిందామె.

"మన పెళ్ళి విషయం కదపవే మీ అమ్మ నాన్నల దగ్గర" అడిగిందామె.

"నువ్వు చెప్పరాదూ! నాకు పెళ్ళి విషయాలు పెద్దవాళ్ళతో మాట్లాడాలంటే సిగ్గు" అన్నాడతను.

"ఆడపిల్లలా సిగ్గుపడతావేం ? నీకు పోలీసు ఉద్యోగం కూడా వొచ్చింది. హాయిగా మనిద్దరం వేరే వూళ్ళో చిలకా, గోరింకల్లా ఉండొచ్చు".

అంతలోనే అతనికి దగ్గుతెర వొచ్చింది. ఉంగలుగా చుట్టుకుపోయాడు.

మంచినీళ్ళు తెచ్చి యిచ్చింది మంజుల.

ఆ నీళ్ళు కూడా తాగలేకపోయాడు.

వో గంటగ్గాని దగ్గుతగ్గలేదు.

అప్పుడే వో నిర్ణయానికి వొచ్చేసేడు తను.

"మంజూ ! నువ్వు మరొకరి నెవ్వరినైనా చెసుకుని సుఖపడు.

నా బతుకంతా రోగాలమయం. టి.బి. ఎటాకయ్యిందనుకుంటాను. నేను ఇంకా ఎంతో కాలం బతకను. ఈ రోగిష్టి వాడిని చేసుకుని నువ్వే సుఖపడతావ్?"!

"అవేం మాటలు బావా! మంచి డాక్టరుకు చూపించుకుంటే ఎంతటి జబ్బయినా ఈ రోజుల్లో నయమవుతుంది. నువ్వు లేనిపోని అనుమానాలతో, భయాలతో బ్రతుకు చీకటి మయం చేసుకోకు" అంది మంజుల.

అతను మాత్రం ఎంత ప్రాధేయపడినా తన నిర్ణయం మార్చుకోలేదు.

నెలతిరక్కముందే ఉద్యోగంలో చేరడానికి ఆ వూరు విడిచిపెట్టాడు.

మంజులకు మరొకరితో వివాహమయ్యింది.

పదేళ్ళు తిరిగేసరికి పసుపు, కుంకుమ పోగొట్టుకుని పిల్లాపీచు లేకుండా పుట్టింటికి చేరింది మంజుల.

"నా ఉత్తరం పూర్తిగా చదివేనా? ఏం నిర్ణయం తీసుకున్నావ్?" కాఫీ కప్పు అతనికి యిచ్చేస్తూ అడిగింది మంజుల.

"ముప్పై అయిదేళ్ళు వొస్తే యిప్పుడేం పెళ్ళి నాకు?"

"అప్పుడే ముసలాడిలా అయిపోయావా" అంది నవ్వుతూ.

"నా ఆరోగ్యం అంతంతమాత్రం. పెళ్ళి చేసుకొని ఇంకొకరిని యిబ్బంది పెట్టడం ఎందుకు?"

"నీ పిచ్చి పిచ్చి ఆలోచనలతోనే అప్పుడు నా బ్రతుకు నరకం చేశావ్! రోగం, రోగం అంటూనే నువ్వు నిక్షేపంగా వున్నావు. ఆరోగ్యంగా గుండ్రాయిలా వున్న మా ఆయన చెప్పాపెట్టకుండా చావుతో రహస్యంగా రాజీ పడ్డాడు. మనకు బ్రతికినన్నాళ్ళూ చావుతో సంఘర్షణ తప్పదు. అంతమాత్రం చేత మనం సుఖాల్లు వొదులుకుని ముక్కుమూసుకుని కూర్చుంటామా!" అంది ఆవేశంగా.

మౌనంగా వుండి పోయాడు పురుషోత్తమరావు.

ఆ సాయంత్రం ఆమె వాళ్ళ అన్నయ్య వాళ్ళింటికి వెళ్ళకుండా అక్కడ తిష్టవేయడంతో తత్తరపడ్డాడు అతను. వాళ్ళ అన్నయ్య వూరు అక్కడికి దగ్గరే.

ఆ రాత్రి ఆమె అక్కడే వుంటానని మొండికెయ్యడంతో హోటల్ నుంచి క్యారియర్‌లో భోజనం పట్టుకువొచ్చాడు.

చుట్టు పక్కలవాళ్ళు ఏమనుకుంటారోనని అతని మనస్సు పీకుతూనే వుంది.

"అమ్మాయిలతో కులుకుతున్న పోలీసు పురుషోత్తమరావు" అని పేపర్లో పెద్దక్షరాలలో పడుతుందేమోనని భయపడ్డాడు. ఇంట్లోనుంచి బయటకు రావాలంటేనే సిగ్గు పడ్డాడు.

భోజనాలు అయ్యాక చాప, దిండు తీసుకుని గది బయటకెళ్ళి అరుగుమీద పక్క వేసుకున్నాడు.

అర్థరాత్రి వేళ తనను ఎవ్వరో వాటేసుకున్నట్లనిపించి కళ్ళు తెరిచి చూశాడు.

తమకంతో తనను చుట్టుకుపోతున్నది మంజుల.

"సిగ్గులేకుండా బయట అరుగుమీద ఏమిటిది?" అంటూ ఆమెను పక్కకు నెట్టాడు.

ఆమె అహం దెబ్బతిన్నది.

ఏం మాట్లాడకుండా గదిలోకెళ్ళి తలుపు లేసుకుని పడుకుంది.

ఆమెను అనునయించాలనుకున్నాడు ఓ క్షణం.

ఆ పని ఉదయానికి వాయిదా వేసుకున్నాడు. నిద్రలోకి జారుకున్నాడు మరోక్షణంలో.

ఉదయంలేచి చూస్తే ఆమె గదిలో లేదు.

పురుషోత్తమరావు గాభరా పడలేదు. ఆమె వాళ్ళ అన్నయ్య వాళ్ళింటికి వెళ్ళివుంటుందనుకున్నాడు.

అతనికి ఏ పని చెయ్య బుద్ధిగావడంలేదు. గదిలో ఎటు చూసినా మంజులరూపం కన్పించసాగింది. ఆ గులాబీ దూరంగా వెళ్ళిపోయినా, ఆ పూవు తావి మాత్రం అతని చుట్టూ పరిభ్రమిస్తూ వుంది.

అతని మనస్సులోడ ప్రేమతరంగాలు ఉవ్వెత్తునలేచాయి.

మల్లగుల్లాలుపడి ఓ నిర్ణయానికి వొచ్చేసేడు.

మంజుల అన్నయ్యకి ఉత్తరం రాశాడు. మంజులను పెళ్ళిచేసుకోవడానికి నిర్ణయించుకున్నానని పెళ్ళి ఏర్పాట్లు చెయ్యమని ఆ ఉత్తరం సారాంశం.

మంజుల క్కూడా ఉత్తరం రాద్దామనుకున్నాడు గాని సిగ్గు దొంతరంలో ఆ పనికి పూనుకోలేకపోయాడు.

పది రోజుల తరువాత మంజుల అన్నయ్య దగ్గరనుంచి పిడుగులాంటి వార్తను మోసుకొచ్చింది వో ఉత్తరం.

వొణికే చేతులతో ఉత్తరం చదివాడు పురుషోత్తమరావు.

"గొంగళి పురుగు గారు, కన్పించినదల్లా తింటూ హాయిగా నిద్రపోండి.

క్షణం, క్షణం చనిపోయే మీ ప్రాణాల్ని జోకొట్టండి. సీతాకోకచిలుకగా మారి అందమైన రంగుల ప్రపంచంలో ధైర్యంగా తిరగాలని ప్రయత్నించకండి!

మంజుల ఆత్మహత్య చేసుకుంది.

ఎందుకు 'ఆత్మ'ని హత్యచేసిందో మీకు తెలుసు.

నీలాంటి దౌర్భాగ్యుడికి మనస్సిచ్చి పిచ్చిదయిపోయింది మరో జన్మలో నీలాంటి వాడికి మాత్రం ప్రేమను పంచిపెట్టదు నా బంగారు తల్లి.

ఇట్లు

చంద్రమోహన్

ఆ ఉత్తరం చదివి జట్టు పీక్కున్నాదు పురుషోత్తమరావు. తల గోడకేసి బాదుకోబోయాడు.

అంతలో గుర్తు కొచ్చింది తను రాసిన ఉత్తరం గూర్చి.

ఆ ఉత్తరం అందలేదా?

మొదడు అడుగు పొరల్లో 'ఏదో' మెదిలింది.

డ్రాయరు దగ్గరకు పరుగెత్తాడు.

డ్రాయర్లో భద్రంగా వుంది అతను రాసిన ఉత్తరం. ఉత్తరం రాశాడు గాని, పోస్టు చెయ్యడం మర్చిపోయాడు పురుషోత్తముడు. *

(ఆంధ్రభూమి వారిపత్రిక - 9-10-1986)